

Rodinné právo

Manželství může být rizikem pro vaše podnikání. Pokud neošetříte vztahy

NEPODCEŇUJTE MAJETKOVÉ VZTAHY. Pokud si podnikatel či podnikatelka neupraví vztahy se svým partnerem či partnerkou, je možné, že jejich pozdější smlouvy nemusí v budoucnu platit. Doplatit na to mohou zejména, pokud se rozhodnou prodat společnost a nemají souhlas manžela nebo manželky.

Tomáš Hülle
tomas.hulle@economia.cz

Existuje přísloví, které říká, že hlavní příčinou rozvodů je manželství. Faktem je, že i to nejdylitější manželství se časem podnikateli může velmi nevyplatit, pokud si neošetří majetkové vztahy.

Omezení se týká především majetku spadajícího do společného jmění manželů (SJM). Do toho patří veškerý majetek získaný během manželství, ale zároveň i veškeré závazky, které během něj vznikly. Podnikatel, který by chtěl pro svou činnost využít takový rodinný majetek, musí vždy myslet na to, že potřebuje souhlas manželky. Pokud ho nemá, může se v budoucnu dočkat toho, že si manželka jednoho dne postaví hlavu a začne se dovolávat neplatnosti smluv.

„Problém je často v tom, že se manželé domnívají, že příjem ze zaměstnání je majetkem toho z manželů, který jej získal. To je ovšem zásadní omyl,“ vysvětluje David Fyrbach, advokát Rowan Legal. Souhlas přitom není třeba dávat druhému manželovi pokaždé, ale stačí podle něj i jedno udělení pro všechny budoucí transakce. Mnohem praktičtějším řešením je však zúžení SJM. To je platné, pokud je zpracováno ve formě notářského zápisu. To však není možné ve všech případech.

Lidé často ani netuší, co mohou

Internet je plný příběhů zoufalých žen, které nařikají, že manžel-podnikatel zadlužil rodinu. Na druhé straně jsou pak příběhy podnikatelů, kteří si stěžují na vypočítavé manželky. Faktem je, že podnikání alespoň na počátku dokáže konzumovat podstatnou část příjmů obou manželů.

Není proto divu, že se partneři často snaží získat větší vliv při řízení společnosti. Chtějí mít možnost alespoň částečně hlídat, jaké mají jejich protějšky-podnikatelé výdaje. Je to logické - pokud nedojde k vyčlenění majetku ze společného vlastnictví manželů, manželka či manžel odpovídá i za závazky, které převzal partner či partnerka. A není-li majetkový

vztah dostatečně ošetřen, může to působit jako dynamit nejenom na podnikání jednoho, ale i na vzájemný vztah obou partnerů.

Právě proto je vhodné uvažovat o zúžení majetku v SJM. Jakmile je totiž určitý majetek vyňat, tak i případné zisky z něj plynou a zůstávají ve výlučném vlastnictví jednoho z manželů a ten s ním může i volně disponovat. Rozsah SJM lze ošetřit i předmanželskou smlouvou nebo rozhodnutím soudu. Druhá možnost ale představuje běh na velmi dlouhou trať. Navíc aby mohli manželé takovou dohodu uplatnit, musí o ní dát vědět i druhé straně. Pokud by to podnikatel neudělal, jeho věřitelé mohou kdykoliv požadovat uhrazení dluhů i ze SJM a vyloučení tak nemá vůbec žádný efekt, vysvětluje Fyrbach.

Rizikům spojeným s podnikatelskou činností manželů by mohl předcházet nový občanský zákoník. Ten má podle informací uveřejněných na jeho internetových stránkách obsahovat i zavedení tzv. veřejného seznamu. Do něj se mají dohody týkající se SJM zapisovat. Dá se však očekávat, že jeho konečná podoba se ale může ještě změnit.

Nevěřte výpisu z katastru nemovitostí

Složitě je vůbec rozlišit, co jednotliví manželé mohou dělat bez souhlasu toho druhého. V případě podnikání je to podobné jako když podnikatel prodává společnou nemovitost - souhlas potřebuje v každém případě. Někteří se podle advokátů později snaží nečestně využít i ve svůj prospěch to, že potřebují zisk souhlasu partnera.

Právě z těchto důvodů pečliví advokáti vždy prověří řadu tzv. nabývacích titulů, které zaručují, že má prodávající skutečně oprávnění k prodeji. Spolehat se pouze na údaje zaznamenané v katastru nemovitostí se totiž nemusí vyplatit - katastrální úřad totiž nemá povinnost preventivně kontrolovat správnost veškerých údajů, které má zapisovat.

To potvrzuje svou zkušeností Jiří Bárta, partner bpv Braun Partners: „Jeden z našich mezinárodních klientů při nákupu pozemků od jednoho podnikatele z Karlovarského kraje zaplatil celou kupní cenu. Po necelých třech letech ale obdržel žalobu od manželky podnikatele. Tvrdila, že pozemek prodal manžel bez jejího vědomí a že je tedy smlouva neplatná. Celé to naštěstí skončilo smírem, když se ukázalo, že šlo jen o promyšlený tah podnikatele a jeho ženy,“ vzpomíná.

CHTĚJTE SOUHLAS Kupujete-li pozemek od ženatého podnikatele, zkontrolujte, že mu nechybí souhlas jeho manželky. FOTO: THINKSTOCK

“

Manželé se často domnívají, že příjem ze zaměstnání je majetkem toho z manželů, který jej získal. To je omyl.

David Fyrbach
advokát Rowan Legal

Toto riziko potvrzuje i Klenka: „Je třeba si na to dát pozor při uzavírání smluv s fyzickou osobou, když jde o ženatého muže nebo vdanou ženu. Vždy je třeba vyžadovat potvrzení souhlasu manžela s právním úkonem,“ zdůrazňuje s tím, že pokud si kupující souhlas druhého manžela opatří, je dostatečně zabezpečen proti účelovému zneužití. Nejde však ale o jediný problém, protože další mohou vzniknout například při prodeji obchodního podílu.

Podle právníků vždy obecně platí, že se u manželů vždy vyplatí v případě podnikání upravit vzájemné majetkové poměry a informovat o takových ujednáních své obchodní partnery. Poskytuje to alespoň přiměřenou ochranu. Je však otázka, zda jsou manželé schopni se na tom domluvit už v době, kdy ještě není žádný problém na obzoru.